

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022, în cauza penală privind-l pe

MELINCIUC Adrian XXXXXX, născut la
XXXXXX, originar din XXXXXX și domiciliat în
XXXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.06.2020 – 25.11.2020;

Instanța de apel: 21.12.2020 – 03.05.2022;

Instanța de recurs: 07.07.2022 – 19.10.2022.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 25 noiembrie 2020, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală Melinciuc Adrian a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 325 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 1 (unu) an, cu amendă în mărime de 1500 (unu mie cinci sute) unități convenționale în sumă de 75.000 (șaptezeci și cinci mii) lei.

În temeiul art. 90 Cod penal s-a suspendat condiționat executarea pedepsei de 1 (unu) an închisoare cu stabilirea unui termen de probațiune de 1 (unu) an, dacă în decursul termenului de probă fixat de instanța de judecată, condamnatul nu va comite o nouă infracțiune și va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, la 22 ianuarie 2018, aproximativ la ora 12:00, Caruntu Gheorghe, care activa în calitate de șofer la ÎI „Fatima-Morari”, operator de transport ce presta servicii de transport rutier contra cost de persoane, prin servicii regulate pe ruta XXXXXX, deplasându-se la volanul mijlocului de transport de marca „Mercedes”, XXXXXX cu XXXXXX, a fost stopat la intrarea în XXXXXX de către echipa mobilă nr. 8 a Agenției Naționale Transport Auto (în continuare ANTA), pentru verificare.

În rezultatul verificărilor, inspectorul superior ANTA, Șevcenco Boris, angajat într-o autoritate publică cu statut de persoană juridică în subordinea Ministerului Economiei și Infrastructurii, fiind investit în funcție publică, căreia, într-o autoritate

publică, i-au fost acordate permanent, prin stipularea legii și prin numire, drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind responsabilul echipei mobile, a stabilit că, Caruntu Gheorghe transporta persoane prin servicii regulate la alte ore de pornire decât cele prevăzute în graficul de circulație, conform actului permisiv, având în salonul mijlocului de transport 16 călători.

În continuare, Tcaci Gheorghe, care este proprietarul mijlocului de transport menționat, transmis în locațiune II „Fatima-Morari”, fiind în prealabil informat telefonic de către șoferul Caruntu Gheorghe despre faptul comiterii de către acesta a unei fapte contravenționale și având drept scop nedocumentarea acesteia, l-a telefonat pe inspectorul ANTA, Melinciuc Adrian, cu care se cunoștea, pentru ca acesta să intervină către colegul său, Șevcenco Boris.

Conștientizând că solicitarea lui Tcaci Gheorghe este în afara limitelor cadrului legal, Melinciuc Adrian, în aceeași zi, în jurul orei 12:30, l-a telefonat pe Șevcenco Boris care a confirmat faptul stopării mijlocului de transport menționat, cu stabilirea faptelor contravenționale.

În continuare, Șevcenco Boris a acceptat promisiunea lui Melinciuc Adrian din numele lui Tcaci Gheorghe a mijloacelor bănești în mărime de 200 lei, stabilită la discreția lui Melinciuc Adrian, bani ce nu i se cuveneau, pentru a nu-i fi întocmit șoferului Caruntu Gheorghe un proces-verbal contravențional prevăzut de art.197 alin.(8) Cod contravențional, convenind ca remunerația ilicită să-i fie transmisă personal de către șofer, fie ulterior prin intermediul lui Melinciuc Adrian, în aceste condiții, întru justificarea și camuflarea acțiunilor sale de acceptare a mijloacelor bănești ce nu i se cuveneau, inspectorul Șevcenco Boris a întocmit în aceeași zi, lui Caruntu Gheorghe un proces-verbal contravențional prevăzut de art. 204 alin. (7) Cod contravențional, cu aplicarea sancțiunii minime prevăzute de dispoziție, informându-l despre acest fapt pe Melinciuc Adrian.

Ulterior, la 30.01.2018 Melinciuc Adrian l-a telefonat pe Tcaci Gheorghe comunicându-i precum că șoferul Caruntu Gheorghe nu ar fi transmis în acea zi lui Șevcenco Boris suma convenită de aceștia, ultimul pretinzând în continuare transmiterea banilor necuveniți, astfel încât a doua zi, Caruntu Gheorghe i-a transmis lui Tcaci Gheorghe suma de 200 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința, *inculpatul a declarat apel* prin care solicita casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei sub formă de 1 an închisoare.

În motivarea cererii de apel s-a indicat că, a recunoscut fapta indicată în rechizitoriu, iar pe baza acestui temei a dorit să beneficieze de posibilitatea aplicării unei pedepse mai blânde, non privative de libertate, astfel a solicitat examinarea cauzei prin prisma art. 364¹ Cod de procedură penală. Totodată a solicitat aplicarea unei pedepse sub limita minimă în condițiile art. 79 Cod penal.

Susține că, rolul său era unul nesemnificativ, ce comportă un pericol social mai mic, el nu a fost anterior judecat, și-a recunoscut vina, conștientizând fapta și căindu-se sincer. Aceste împrejurări privite împreună cu faptul că anterior nu a fost judecat, sunt circumstanțe atenuante. Din anul 2011 activează la ANTA iar pe perioada de

activitate niciodată nu a fost sancționat disciplinar, material sau penal, activitatea sa a fost apreciată și recunoscută de conducere.

După ce s-au produs faptele date, pe o perioadă de peste 2 ani, inculpatul s-a manifestat exemplar în cadrul ANTA, iar în anul 2019 i s-a conferit Diplomă de mulțumire, pentru succese și realizări frumoase în implementarea politicii statului în domeniul transportului rutier.

Susținea că a fost deja pedepsit în acest caz - 90 zile de arest, care a fost în principiu o formă de pedeapsă pentru el, și acest aspect era relevant pentru a fi luat în considerație la aplicarea pedepsei. A mai menționat că, este unicul întreținător al celor 3 copii minori, unul dintre care are grad de invaliditate și necesită îngrijiri speciale. A mai accentuat că, prima instanță i-a aplicat o pedeapsă de 1 an închisoare cu amendă în mărime de 1500 unități convenționale în sumă de 75.000 lei, prin urmare, considera că amenda aplicată a fost o pedeapsă suficientă iar aplicarea pedepsei cu închisoare îi v-a afecta situația familială.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022, apelul inculpatului a fost respins ca nefondat, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma prevederilor art. 95 și 101 Cod de procedură penală, prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportate la declarațiile date de inculpat în cadrul ședinței de judecată și probele administrate, a stabilit corect situația de fapt, dând faptei reținute în sarcina inculpatului, încadrarea juridică corectă și anume în baza art. 42 alin. (5), 325 alin. (1) Cod penal.

În urma analizei motivelor invocate în apel, instanța de apel a constatat că motivele invocate de apelant nu și-au găsit confirmare. În acest context, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 65, 67 și 75 Cod penal și la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de condițiile de viață ale acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării celui vinovat.

Prin urmare, instanța de fond justificat a aplicat pedeapsa reieșind din caracterul infracțiunii, care potrivit prevederilor art.16 alin. (2) Cod penal, este clasificată ca fiind una gravă, precum și reieșind din personalitatea inculpatului și noile limite ale pedepsei cu închisoare determinate la art. 325 alin. (1) Cod penal, coroborat cu art. 364¹ alin (8) Cod de procedură penală, pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 1 an, cu amendă în mărime de 1500 unități convenționale ce constituie 75.000 lei.

Instanța de apel, analizând în ansamblu circumstanțele cauzei, având în vedere căința sinceră a inculpatului, lipsa antecedentelor penale, faptul că are 3 copii minori la întreținere, se caracteriza pozitiv, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru și că, a conlucrat cu organele de urmărire penală, instanța de fond corect a concluzionat că, nu era rațional ca Melinciuc Vadim să execute real pedeapsa cu

închisoarea stabilită, fiind dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei în limita unui termen de probă, conform prevederilor art. 90 Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel nu putea să rețină argumentele inculpatului privind excluderea pedepsei principale sub formă de închisoare, or la norma în cauză legiuitorul a stabilit expres ca pedeapsă *închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale*, prin urmare, solicitarea inculpatului a fost respinsă ca nefondată

Astfel, apreciind în ansamblu circumstanțele cazului, prin prisma scopului pedepsei penale, ținând cont de personalitatea inculpatului, de prevederile legale menționate, instanța de apel a considerat că corect instanța de fond i-a numit inculpatului, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 325 alin. (1) Cod penal, pedeapsa penală principală sub formă de închisoare, pornind de la limitele minime stabilite de lege, cu deducerea în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a unei treimi, precum și aplicarea pedepsei complementare obligatorii sub formă de amendă cu calcularea ei din limitele minime stabilite la art. 325 alin. (1) Cod penal și cu deducerea, în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală a unei treimi.

Totodată, instanța de apel a constatat că în speță nu pot fi aplicate prevederile art. 79 Cod penal, cu excluderea pedepsei principale sub formă de închisoare, or faptul că inculpatul se caracteriza pozitiv, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, are trei copii la întreținere, nu putea fi considerată o circumstanță excepțională prin prisma normei citate deoarece nu reflecta scopul și motivele faptei, rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, iar alte circumstanțe care micșora esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, ce ar fi permis instanței de judecată să nu aplice pedeapsa principală obligatorie care se prevede de lege, nu au fost constatate.

Prin urmare, nu puteau fi reținute ca situație excepțională, circumstanțele invocate în apelul declarat.

Instanța de apel a considerat că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza penală dată în privința inculpatului va fi pe deplin atins, doar prin menținerea sancțiunii în limitele și în condițiile stabilite de prima instanță.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *inculpatului Melinciuc Adrian a atacat-o cu recursuri ordinare.*

6.1 La 17.06.2022 *inculpatul a depus recurs ordinar*, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 1)- 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care lui să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1500 unități convenționale în sumă de 75.000 lei.

În motivarea recursului s-au invocat aceleași motive menționate în cererea de apel.

6.2 La 18.10.2022 *inculpatul a depus recurs ordinar suplimentar*, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând admiterea

recursului ordinar depus la 17.06.22.

În motivare recurentul a indicat că, instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor și circumstanțelor importante ale cauzei invocate de inculpat.

Instanța de apel la fel ca și instanța de fond a luat în considerare doar probele de învinuire prezentate de procurorul pe caz, fără a da apreciere motivelor și explicațiilor invocate de partea apărării, a concluzionat că, căința sinceră a inculpatului, lipsa antecedentelor penale, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii în timpul îndeplinirii serviciului în cadrul ANTA, întreținerea a trei copii minori etc., nu constituie o circumstanță excepțională pentru aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, cu excluderea pedepsei principale sub formă de închisoare.

Consideră că, scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința inculpatului a fost atins deplin prin arestul preventiv de 90 zile și amenda în mărime de 1500 unități convenționale în sumă de 75.000 lei. Este pregătit să execute pedeapsa sub formă de amendă, însă sancțiunea sub formă de închisoare va afecta grav situația socială și cariera sa în cadrul ANTA, unde activează timp de peste 10 ani, iar familia Melinciuc va rămâne fără suport financiar și se va confrunta cu probleme mari în ce privește întreținerea copiilor și asigurarea unui nivel de trai decent.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului inculpatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Din textul recursurilor ordinare declarate de inculpat, se constată că aceasta a invocat temeiuri de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 1)-10) Cod de procedură penală și critică soluția instanței de apel, din motiv că, în opinia sa, instanța eronat a i-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare.

Deși, în *primul recurs* recurentul se referă la un număr mare de temeiuri de casare față de hotărârea instanței de apel, în argumentarea recursului, nu a indicat clar asupra căror argumente esențiale nu s-a expus această instanță, din cele la care s-a referit în apelul declarat, ci doar face o proprie apreciere a circumstanțelor invocate în cererea de apel, menționând formal că instanța de apel nu a luat în calcul toate circumstanțele ce ar permite aplicarea unei pedepse mai blânde față de el prin excluderea pedepsei sub formă de închisoare.

Astfel, solicitând anularea pedepsei cu închisoarea, ultimul nu a adus nici un argument relevant în susținerea acestei solicitări, iar analizând hotărârea contestată se atestă că instanța de apel s-a expus detaliat asupra chestiunilor esențiale supuse atenției sale, just a analizat probele și le-a dat apreciere cuvenită, respectând prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a ajuns la concluzia că pedeapsa stabilită prin sentință este întemeiată, fiind echitabilă în raport cu faptele comise. Astfel, instanța de recurs ordinar nu identifică nici un temei de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate.

Privitor la pedeapsa stabilită inculpatului de către instanțele de apel, Colegiul consideră că aceasta și-a motivat just soluția adoptată în acest sens, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 90 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului; conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal; nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Cu referire la criticele invocate de recurent că a fost efectuată o individualizare incorectă a pedepsei în privința inculpatului, Colegiul penal relevă că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În acest aspect, instanțele de fond au luat în considerație căința sinceră, caracteristica pozitivă la serviciu și situația familială și financiară a inculpatului ce a permis excluderea privațiunii de libertate prin închisoare și aplicând suspendarea executării pedepsei cu închisoare potrivit prevederilor art. 90 Cod penal. Iar faptul că i-a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest nu-l poate libera de pedeapsa sub formă de închisoare. Termenul aflat sub arest preventiv a fost luat în considerație ca de rând cu prevederile 75 Cod penal și 364¹ Cod de procedură penală la stabilirea termenului, micșorând esențial termenul de privațiune de libertate, după care a fost aplicat art. 90 Cod penal.

Așadar, Colegiul penal reține că instanțele de fond, individualizând pedeapsa inculpatului au ținut cont de prevederile legale expuse supra și au motivat aplicarea față de inculpat a pedepsei închisorii, în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei, și prin urmare, instanța de recurs consideră, că instanțele corect au concluzionat că pedeapsa sub formă de închisoare și amenda va asigura scopul pedepsei, din care motiv nu pot fi reținute argumentele recurentului privind aplicarea unei pedepse mai blânde.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Privitor la recursul suplimentar depus de inculpat la data de 18.10.2022, Colegiul penal îl consideră ca depus peste termen.

Una din cerințele obligatorii la depunerea recursului ordinar se referă la respectarea termenului de declarare a acestuia de către titularii cererii respective. În corespundere cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, *termenul de declarare a recursului este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel*.

Ca atare, termenul de recurs are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală: „*în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.*”.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal incontestabil reține că, decizia instanței de apel din 03 mai 2022 a fost pronunțată integral la 14 iunie 2022, termenul de declarare a recursului expirând la 14 iulie 2022, primul recurs ordinar a fost depus în termen la 17 iunie 2022 pe când cel suplimentar la data de 18 octombrie 2022, astfel, termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat de către recurent.

Durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată, el este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale pertinente și relevante, prescise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar din 17.06.2022 sunt

vădit neîntemeiate iar recursul suplimenta declarat la 18.10.2022 este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul MELINCIUC Adrian XXXXX, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022, în propria cauză penală, recursul ordinar din 17 iunie 2022 ca fiind vădit neîntemeiat și recursul ordinar suplimentar din 18 octombrie 2022 ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 noiembrie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN